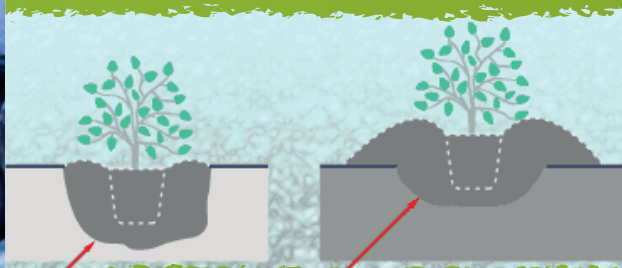

ISTUTUS PINNAS
KERGELT LIIVANE

ISTUTUS PINNAS
RASKE SAVI

HAPPELINE TURVAS
VÕI TURVAS MULLAGA

HAPPELINE TURVAS VÕI
KERGE MULLAGA TURVAS

Rongu aed
Eesti marja heaks!

+372 5148 460

info@ronguaed.ee

www.ronguaed.ee/e-pood/

Mustika kasvatamise nipid

Mustikapõõsad vajavad rohkete viljade kandmiseks palju päikesevalgust siis on viljad magusad ja mahlased, mistõttu ei tohiks neid istutada kohtadesse, kus näiteks suured puud varjuvad. Ka orud ja lohud on mustikate kasvatamiseks sobimatud kohad, kuna alla voolav külm õhk külmutab õied ja isegi põõsad ise. Parimad kohad on tasased alad või need, mis asuvad küngastel.

MULD - Võrreldes teiste viljataimedega on mustikal erinevad nõuded. Üks neist on mulla kõrge happesus, mis peab jääma 4-5 pH vahele. Enne mustikate istutamist tuleks seepärast muretseda endale happeline huumusrikas muld – nendele tingimustele vastab kõige paremini kiulise struktuuriga happeline turvas, mida võib kasutada segus liiva, okaspuu saepuru, männikoore või kerge mullaga. Planeerides istandiku rajamist kohta, kus põlismuld on kõrgema pH väärtusega, tuleks seda hapestada väävliga. Mulla pH alandamiseks ühe kraadi võrra kandke kergetele muldadele 10 kg väävlit 1 h kohta. Raskematel muldadel tuleks sama efekti saavutamiseks annust suurendada 20 kg-ni. Pärast väävli pealekandmist tuleb muld põhjalikult läbi segada, nt mullafreesiga. Kui muld on liiga leeliseline, ei suuda juured mullast raua omastada. Rauapuudus avaldub lehtede kloroosis koos roheliste lehtede veenidega. Liivmullad sobivad harimiseks ka siis, kui neid enne istutamist huumusega rikastada, nt kasutada mitmeaastaste okaspuude saepuru.

ISTUTUS - Kaevake võimalikult lai, 20-30 cm sügav auk. Auk peab olema sakiliste servadega. Rasketel savistel muldadel peaks lohk olema madalam ja laiem (vt joonist). Täidame selle eelnevalt ettevalmistatud substraadiga ja asetame taime sellesse nii sügavale, nagu ta konteineris kasvas. Moodustame selle ümber väikese basseini ja kastke seda, kuni see on täielikult veega täidetud. Ühe põõsa kohta tuleks varuda vähemalt 50 liitrit mulda. Põõsaste vaheline kaugus peaks olema vähemalt 1 m.

Istandiku rajamine – põhilised näpunäited
Et põld mustikakasvatuseks korralikult ette valmistada, tuleks see istutuseelsel aastal künda. Oluline on püsivad umbrohud põhjalikult hävitada, nt herbitsiidide abil. Järgmisel aastal tuleks istutamist alustada võimalikult vara kevadel. Kõigepealt planeerime read, kuhu istutame mustikad. Need peaksid kulgema põhja-lõuna suunas, mis tagab põõsaste korraliku päikesevalguse. Kui aga maastikul on suured nõlvad, istutame põõsad kallakuga risti. Põõsaste vaheline kaugus reas peaks olema umbes 1 meeter ja ridade vahe 3 meetrit. Platside ettevalmistamist alustame põõsaste istutamise ridade kohtadesse võimalikult suure vao kündmisega. Seejärel täidame need orgaanilise massiga, nt happelise turba, liivaga segatud turba või männikoorega komposteeritud saepuru ja tasandame pinnase mullafreesiga. Istutame põõsad veidi

sügavamale, kui nad konteineris kasvasid, ja siis kastame neid ohtralt. Kui põhjavee tase on kõrge või emamuld on tihe ja savine, tuleks põõsad istutada maapinnast kõrgemale, umbes 30 cm muldkehadele. Väga kasulik ja sageli kasutatav protseduur pärast põõsaste istutamist on istanduse multšimine. Selleks kasutatakse okaspuu saepuru. Multš loob mustika arenguks väga soodsad tingimused, sest hoiab vett, hoiab püsivat pH-d, varustab taime lagunemisel toitainetega, kaitseb talvel külmumise ja suvel läbikuivamise eest. Multš kaitseb ka umbrohu eest. Tekkinud hävitame mehaaniliselt või herbitsiidide abil.

KASTMINE - Mustikapõõsad vajavad regulaarset kastmist, eriti kevadel ja suvel. Madala juurestiku tõttu on nad põua suhtes tundlikud.

Mustikaistandustel on vaja kasutada niisutusüsteemi. Vee kvaliteet on kasvatamise edukuse määramisel oluline element. Parim on, kui saame istandusi niisutada looduslike või tehnilike veehoidlate või jõgede veega. Sügava puurkaevu vesi sisaldab tavaliselt palju mineraale, seetõttu ei sobi see istandike niisutamiseks, kuna viljadele moodustuvad ladestused diskvalifitseerivad need kaubanduslikuks materjaliks. Selle veega saame kasta ainult tilgutisüsteemi abil. See süsteem võimaldab kasutada väetamiseks ka vedelväetisi ja on mustikakasvatuseks üks parimaid.

VÄETAMINE - Võrreldes teiste viljapuude ja põõsastega on mustikal madal toitainevajadus. Õige väetamine on aga edukaks kasvatamiseks vajalik põhielement, sest mustikas ei oma madalast juurestiku tõttu toitaineid mulla madalamatest rikkalikumatest osadest. Toitainete puudus võib põhjustada erinevaid sümptomeid, nt lehtede kollasus, kehv kasv või pärssimine, madal saagikus, vastuvõtlikkus nakkustele. Mustikad nõuavad mulda ja puista väetamist. Kasutada võib ka vees lahustuvaid väetisi, mis on täpsem ja lihtsamini tõrjutav ning võimaldab kasutada väiksemaid väetisekoguseid. Kasutatakse leheväetamist lämmastikuga ja mikrotoitainetega. Kergesti leostuvad komponendid (lämmastik) tuleks viia mulda mitu korda aastas, teised pinnasesse jäänud komponendid aga iga 2-4 aasta tagant.

PÕÕSASTE PÜGAMINE - Oluline hooldusprotseduur on mustikate pügamine, mille eesmärk on põõsaste valgustamine ja parema vilja saamine. Esimene pügamisprotseduur tehakse umbes 4 aastat pärast istutamist, kui põõsad hakkavad liiga paksuks muutuma ja vanimate võrsete viljad muutuvad väiksemaks. Vanad madala saagikusega võrsed tuleks lõigata nii madalale kui võimalik. Samuti eemaldame kuivanud, külmunud või roomavad oksad. Lõikamine toimub talvel, pärast suurimate külmade taandumist.